

**Programma
verkiezingen
gemeenteraad
2024**

Balen

VOORUIT

Inhoud

Inleiding	3
Algemene beleidsvisië	4
Leefbaar Balen	7
Mobiel Balen	9
Duurzaam Balen	11
Werkend Balen	14
Sociaal en zorgzaam Balen	16
Vrije tijd in Balen	20
Warm Balen	24
Kwaliteitsvol Balens Bestuur	26

Vooruit Balen presenteert zich aan de Balense kiezer als een democratische, progressieve sociale partij.

Wij streven een warme en positieve samenleving na, waarin iedereen gelijke kansen heeft om zich te ontplooien en de verantwoordelijkheid om die kansen te benutten, zonder discriminatie van geslacht, ras, handicap, leeftijd, taal, nationaliteit, godsdienst, levensbeschouwelijke overtuiging,... Wij laten niemand achter!

De voorbije jaren hebben wij in Balen en Olmen de kans gekregen om een beleid te voeren dat aan de boven vermelde basisdoelstellingen tegemoet komt. Wij durven dan ook te stellen dat Vooruit in Balen de enige links georiënteerde partij van betekenis is.

Met onze bestuursdeelname bewezen wij :

- een sociale partij te zijn, die niemand achterlaat;
- steeds vanuit een positieve ingesteldheid tewerk te gaan, waarbij we altijd een warme samenleving nastreven;
- blijk te geven van betrouwbaarheid en ernst: wij komen steevast onze verkiezingsbeloftes na, wat blijkt uit de beleidsdaden die we presteerden tijdens de voorbije legislaturen;
- politiek te voeren vanuit een zeer ruime beslagenheid als bestuurspartij; de Balenaar kan rekenen op onze ervaring en kennis van zaken;
- een realistisch toekomstgericht beleid op mensenmaat te voeren, bij ons is er geen plaats voor loze beloftes, frivoliteiten of luchtkastelen;
- garant te staan voor goed bestuur (“kwaliteit achter de gevel van het gemeentehuis”).

Hieronder presenteren wij ons programma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 13 oktober 2024.

Algemene beleidsvisie

Onze gemeente staat bekend om haar warmte en gezelligheid. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de tussenstand van de 'Sociaalste Gemeente' verkiezing van Give a Day, het vrijwilligersplatform waar ook onze gemeente mee samenwerkt. We staan momenteel op de 20ste plaats van de meer dan 600 Belgische gemeenten. Ook in de Gemeente-Stadsmonitor, de driejaarlijkse bevraging van de Vlaamse overheid, scoren wij uitstekend. Hieruit blijkt immers dat maar liefst 85% van de Balenaars tevreden is over de gemeente. Bijna over de hele lijn scoort Balen hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

Wij zijn er van overtuigd dat dergelijke mooie resultaten het gevolg zijn van een volgehouden gemeentelijk beleid, dat steeds de tevredenheid van haar inwoners voorop stelt.

Wij willen verder werk maken van een warm, modern, progressief en duurzaam gemeentebestuur. We willen er voor zorgen dat alle generaties Balenaars en Olmenaars er ook de komende jaren op vooruit gaan. Wij wensen een betere toekomst voor iedereen.

Warm: Wij beseffen heel goed dat onze mooie gemeente Balen, net als vele andere gemeenten, aan heel wat maatschappelijke veranderingen onderhevig is. We staan er evenwel garant voor dat Balen een gezellige plattelandsgemeente blijft. Wij koesteren dan ook de vele initiatieven die uitgaan van onze vrijwilligers en het gemeenschapsleven. Daarnaast heeft ook het gemeente- en OCMW-bestuur zelf een voortrekkersrol te spelen om een warme samenleving te creëren.

Modern: Wij streven een gemeentebestuur na dat effectief, efficiënt en transparant tewerk gaat. De schaarse overheidsmiddelen worden doelgericht ingezet om een beter Balen en Olmen te bewerkstelligen. Dit gebeurt in een omgeving van maximale klantgerichtheid, interactie en betrokkenheid van onze inwoners. Een modern bestuur betekent tevens dat wij de nieuwste technologieën willen gebruiken om de dienstverlening aan de inwoners te verbeteren. Maar tegelijk willen wij een gemeentebestuur zijn dat vlot toegankelijk en aanspreekbaar blijft voor onze inwoners.

Progressief : Wij richten ons op het bereiken van vooruitgang voor al onze inwoners. Wij streven met onze beleidsdaden een betere levenskwaliteit na voor iedereen. Hierbij hebben we specifieke aandacht voor kwetsbare groepen, want wij laten niemand achter.

Duurzaam : Het gehele gemeentebestuur moet doordrongen zijn van de duurzaamheidsgedachte. De voordelen zijn immers duidelijk: een schonere en gezondere leefomgeving, economische groei, sociale rechtvaardigheid en een veerkrachtige gemeenschap. Door duurzaamheid centraal te stellen, bouwen wij aan een betere toekomst voor iedereen. Wij denken hierbij verder dan onze lokale gemeenschap, duurzaamheid is immers van mondiaal belang.

Concreet hangen wij onze beleidsvoorstellen aan de volgende **12 speerpunten**:

- Wij willen in Balen en Olmen **voldoende basiscomfort voor iedereen**: mooie, nette en veilige straten, een betaalbare woning en bouwgrond, goede infrastructuur.
- Wij willen een gemeenschap die **de onderlinge sociale contacten bevordert**, met plekken waar mensen elkaar ontmoeten en de warme gemeenschap mee kunnen uitbouwen.
- Wij wensen het **typisch Kempense karakter** van onze gemeente te bewaren, zonder blind te zijn voor hedendaagse ontwikkelingen. Elke deelgemeente of gehucht heeft hierin zijn gerechtvaardigde plaats.
- De **Balense en Olmense natuur** moet bewaard worden. Groen en duurzaam handelen zal één van de bepalende beleidslijnen blijven.
- **Wij laten niemand in de steek.** Balenaars en Olmenaars die een duwtje in de rug nodig hebben, moeten dat duwtje krijgen. We geven hierbij bijzondere aandacht aan kansarmen, personen met een handicap, senioren en kinderen.
- We zien het als de rol van een gemeentebestuur om de **lokale economie en handel te stimuleren** en samen met de lokale ondernemers en handelaars bloeiende mogelijkheden terzake uit te bouwen.
- We willen **extra investeren in onze nieuwe generatie**: kinderen en jongeren. We doen dit met oog voor gelijke onderwijskansen, een kwalitatief sterk onderwijsbeleid en voldoende aanbod voor de jeugd.

- We stimuleren de **ontwikkeling van talenten**, de ondernemingszin en de ontplooiing van eenieders creativiteit, zodat onze gemeente verder kan bloeien tot een gemeenschap van verandering en vooruitgang.
- **Cultuur en kunsten** houden de mens wakker en scherpen de creativiteit aan. Kunst moet voelbaar zijn in de dagelijkse omgeving.
- **Veiligheid is een recht** van iedere inwoner en de overheid heeft als taak hiervoor te zorgen. De hulpdiensten (politie, brandweer, ambulanciers) dienen hun rol te kunnen waarmaken en over de nodige middelen te beschikken.
- Om dat alles mogelijk te maken, zorgen we voor een **modern en efficiënt gemeentebestuur**, met deskundige en plichtsbewuste ambtenaren, die ten dienste staan van de bevolking. Bovendien willen we niet besturen vanuit een ivoren toren, integendeel. Elke dorpsgenoot moet Balen kunnen 'mee-maken'.
- Last but not least: **we houden onze gemeente financieel gezond, zonder de belastingen te verhogen.**

Leefbaar Balen

We garanderen een **blijvend onderhoud van onze openbare ontmoetingsplaatsen (parkjes en pleintjes), met voldoende nadruk op natuur en groen.** Waar nodig zorgen we voor heraanleg of herinrichting. We denken hierbij aan:

- een toekomstgerichte opfrissing van het marktplein van Olmen; hierbij willen we participatief tewerk gaan, zoals we al deden met het marktplein van Hulsen, waar we in samenspraak met de Hulsenaren kwamen tot een combinatie van parkeerfunctie, pleinfunctie en groen;
- heraanleg van het pleintje en de omgeving van Steeg (met inbegrip van het kruispunt Veststraat-Steegstraat);
- een gezellig marktplein in Balen.

Blijvende aandacht voor groenvoorzieningen:

- mooie aankleding van onze openbare ruimte via groenaanleg, aanplanting van straatbomen en bebloeming,
- perfect onderhoud van onze begraafplaatsen,
- verdere uitbreiding van de vlindermonumenten voor sterrenkinderen (nu al aanwezig op de begraafplaatsen van Balen-Centrum en Rosselaar) naar de begraafplaatsen van Olmen en Hulsen; verder gaan we een samenwerkingsverband aan met onze buurgemeente Mol om een gelijkaardig vlindermonument aan te leggen op de begraafplaats van Wezel,
- verdere aanleg van pleintjes in de wijken, buurtspeelpleintjes voor jongeren en ontmoetingsplaatsen voor mensen van alle leeftijden (naar het voorbeeld van de pastorie in Olmen),
- voldoende comfortabele zitbanken,
- goed onderhoud van bermen en wandelpaden, binnen de beperkingen die ons hieromtrent door de hogere overheid worden opgelegd (zoals maaiverboden en verbod op gebruik van pesticiden),
- opleggen van aantrekkelijke en kwaliteitsvolle groenvoorzieningen aan projectontwikkelaars die bouwgronden willen ontwikkelen,
- we bestendigen het team van zwerfvuilophalers, dat we aangesteld hebben om permanent de Balense leefomgeving proper te houden.

Uitvoering van verscheidene rioleringsprojecten

De voorbije jaren brachten we de rioleringsgraad van onze gemeente al van 48% naar 73%. Samen met onze rioleringspartner Pidpa-Hidrorio zetten we onze inspanningen verder en maken we werk van de **continue verdere uitbouw van ons rioleringsnetwerk.**

We hebben al diverse projecten voorbereid, die klaar op de plank liggen en de volgende maanden en jaren in uitvoering kunnen gaan:

- Veststraat,
- Savelberg/Ruiterweg/Driehuizen/Korte Heide,
- Broekstraat-Kromstraat,
- Rusvenstraat,
- Grees-Schommelstraat,
- Rosselaar-Plaseindeweg,
- Paddekuil-Brigandstraat,
- Sint-Jansstraat/Het Roth,
- Boonsmolenstraat-Akkerstraat-Schansstraat,
- Krouwel/Kleinbemden/Gabriëlsdijk,
- Stotert-Germeer en omringende straten.

Balen is een mooie plattelandsgemeente. We willen dat zo houden.

- Onze gemeente beschikt nog over vele bouwgronden en heel wat open ruimte. We willen bewaken dat onze jonge Balense gezinnen in Balen kunnen blijven bouwen. Dat betekent dat we initiatieven nemen om de bouwgronden betaalbaar te houden.
- Om dit te bereiken maken we verdichting en inbreiding mogelijk, zonder dat dit de eigenheid van ons mooie Kempense dorp teniet mag doen. Projecten moeten steeds op maat van onze gemeente blijven.
- Projectontwikkelaars zijn wat ons betreft dan ook niet almachtig. Bij nieuwe projecten zullen we trachten een substantieel deel van de woningen beschikbaar te stellen als sociale en/of betaalbare woningen.
- Om kwaliteit te bewaken zien we er op toe dat alle verhuurde woningen over een conformiteitsattest beschikken.
- Nieuwe woonvormen, zoals kangoeroewoningen en co-housing, worden gepromoot. Anderzijds waken we er over dat de open ruimte niet volgebouwd wordt en dat de woonuitbreidingsgebieden niet aangesneden worden voor particuliere woningbouw.

Mobiel Balen

Verdere investeringen in fietsveiligheid en voetgangersveiligheid

We zijn bijzonder trots op de gedane investeringen in fietspaden van de afgelopen jaren (Steenweg op Leopoldsburg, Rijsbergdijk-Postelweg, Meerhoutsebaan, Oosthamsesteenweg, fietsostrade). We willen nog verder inzetten op de veiligheid van de zwakke weggebruiker.

- Aanleg van een veilig fietspad Hoolst-Hoolsterberg-Reit, bij voorkeur gecombineerd met een rioleringsproject.
- Herinrichting van het kruispunt aan de Westhoek, waarover we al een samenwerkingsakkoord met het Vlaams Gewest afsloten.
- Vernieuwing en beveiliging van de dorpskerndoorstroming: hiervoor gaan we verder in gesprek met het Vlaams Gewest (de bevoegde wegbeheerder), die al de intentie uitsprak om hiervoor middelen te willen voorzien.
- Herinrichting van de Schoolstraat-Veldstraat in Olmen.
- Verder stimuleren van het fietsgebruik, door aanleg van fietsparkings en aanbrengen van fietsrekken, bijvoorbeeld in de winkelomgevingen en ontmoetingsplaatsen
- Investeren in fietslaadpunten
- Evaluatie van het Bike2School-project in de scholen en verderzetting ervan, indien dit door de scholen gedragen wordt
- Verderzetting van het verspreiden van gratis helmen en hesjes aan de schoolkinderen
- Deelfietsen aan het Hoppinpunt van Balen station
- Evaluatie van het snelheidsbeleid (30-50-70) en de fietsstraten
- Blijvend onderhoud van de voetpaden
- Uitbouw van een netwerk van trage wegen. Gekende voet- en fietspaadjes, kerkpaadjes en buurtwegen worden opgewaarderd, zodat ze een waardig alternatief vormen voor wie de lokale verplaatsingen te voet of met de fiets wil afleggen. Dit alles in samenspraak met de buurt en onder de deskundige begeleiding van het Regionaal Landschap.

Verdere investeringen in onderhoud van weginfrastructuur, met waar nodig verkeersveilige herinrichtingen. Onze focus ligt hierbij op de schoolomgevingen, waar de zwakke weggebruikers voorrang krijgen op “koning auto”.

Onze gemeente blijft **goed toegankelijk voor de auto**. De parkings die de voorbije jaren werden aangelegd, worden goed onderhouden. Waar mogelijk breiden we parkeermogelijkheden uit in Balen en Olmen. Zo wordt alvast de bestaande parking in de Gustaaf Woutersstraat uitgebreid.

Er komt geen blauwe parkeerkaart en ook geen betalend parkeren.

Binnen de besparingsoperatie van de hogere overheid, zijn we er in geslaagd het **openbaar vervoeraanbod** nog enigszins in stand te houden. Het aanbod van De Lijn werd uitgebreid met een nieuwe vaste verbinding tussen Lommel en Balen-Mol.

Verhoudingsgewijs konden we ook vele haltes voor het ‘vervoer op maat’ (de vroegere belbussen) redden. Ook in de toekomst streven wij naar een uitgebreider openbaar vervoeraanbod. Daarom pleiten we op alle mogelijke fora voor een uitbreiding van het aanbod van De Lijn en NMBS. We behouden onze tussenkomst in de abonnementen.

Inzake pakjeslevering, promoten we de levering op één of enkele plaatsen bij handelaars, zodat niet individueel moet geleverd worden.

Duurzaam Balen

De klimaatverandering stelt ons voor grote uitdagingen. Het **duurzaamheidsprincipe** moet dan ook alle beleidsdomeinen doordrenken. Enkele jaren geleden werd onze gemeente al geselecteerd als één van Vlaamse pilotgemeenten om te werken rond de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's). Dit hebben we in ons beleid verankerd en zullen we ook blijven doen.

Intussen ondertekende Balen het **Burgemeestersconvenant en het Lokaal Energie- en Klimaatplan** met als doelstelling om de klimaatdoelstellingen te halen. We zullen dus blijvend inzetten op de verschillende domeinen om de 40% CO2 reductie tegen 2030 te halen.

Er zijn diverse acties gestart, verdeeld over 4 werven: water, vergroening, energie en mobiliteit.

- Voor water richten we ons op ontharding (subsidies voor tegelwippen, tegeltaxi), hemelwateropvang, en verhogen van de rioleringsgraad.
- Voor vergroening kopen we gronden aan voor bebossing, stimuleren we meer groen (zoals via subsidies voor tegeltuintjes, het project Behaag onze Kempen, verdeling van bloemenzaad) en werken we samen met de Bosgroep voor klimaatbestendige bossen.
- Wat energie betreft, vervangen we straatverlichting door LED, investeren we in zonnepanelen op openbare gebouwen en stimuleren we burgers om hun woningen duurzaam te maken met tools zoals het woonloket en groepsaankopen.
- Op het vlak van mobiliteit zetten we in op autodelen (we beschikken op dit ogenblik al over 5 deelwagens in onze gemeente), deelfietsen, veilige schoolomgevingen en vergroening van het wagenpark.

Onze mooie Balense natuur is er voor iedereen. Zoveel mogelijk mensen moeten er op een aanvaardbare manier van kunnen genieten. Dat betekent voor ons dat zoveel mogelijk gebieden moeten opengesteld worden via een toegankelijkheidsreglementering. Wandelaars, fietsers, mountainbikers, ruiters, jeugdverenigingen moeten hun plaats krijgen in de Balense natuur.

Verder leggen we de focus op volgende initiatieven:

- samenwerking met de Bosgroep verder zetten, met het doel om weerbare, klimaatbestendige bossen te maken en eigenaars te overtuigen bossen open te stellen voor recreatief gebruik;
- we nemen deel aan het IOK-project '1001 bomen'
- verdere intensifiëring van zwerfvuilopruiacties om wegen en bermen proper te houden;
- peterschap geven aan wijken om zwerfvuil op te ruimen;
- kordate aanpak van sluikestorters (met camera's, GAS-boetes);
- inspanningen om de open ruimte zo natuurvriendelijk en klimaatrobuust mogelijk in te richten;
- vergroening van schoolomgevingen, zodat onze schoolgaande jeugd dagdagelijks in contact komt met groen;
- creatie van bijenvriendelijke omgevingen, met intense bebloeming, bloembollen in de bermen, bloesems in de wijken, inheemse plantensoorten.

Een haalbaar en betaalbaar afvalbeleid. Dit betekent dat we in de eerste plaats sensibiliseren: het goedkoopste afval is geen afval! Afval moet grondstof zijn.

Het principe "de vervuiler betaalt" zal blijvend gehanteerd worden. Wij willen er tegelijkertijd garant voor staan dat de burger die op een correcte en toegewijde manier sorteert, niet gestraft wordt met onbetaalbare afvaltarieven. We behouden dus betaalbare tarieven huis-aan-huis en op het recyclagepark, zonder het evenwicht binnen het IOK-werkingsgebied te willen verstoren. De sociale tegemoetkomingen in het afvalbeleid willen we behouden.

We stimuleren ook de recycling en hergebruik door onze intense samenwerking met Sjans (de vroegere Kringwinkel). Dankzij hen worden nog bruikbare goederen uit de afvalstroom gehaald en via sociale tewerkstelling terug aangeboden aan minimumtarieven. In onze gemeente staan meer dan 120 afvalbakjes in de openbare ruimte. Waar nodig breiden we dit nog verder uit. Ons vuilnisbakkenplan (met IOK en de Sprong) bewaakt dat de bakjes frequent geleidigd worden.

We voeren een plasticarm beleid en zetten het project met de herbruikbare bekertjes op de diverse Balense evenementen verder.

Op het vlak van **energie** nemen we de volgende initiatieven:

- We hebben reeds een plan in gang gezet, waarbij de oude 'conventionele' verlichting stelselmatig vervangen wordt door moderne energiezuinige lampen (LED), met dimming tijdens de daluren. Tegen 2027 is dit plan afgerond en is onze gemeente volledig 'verled'.
- We doen een ernstig onderzoek naar mogelijkheden van projecten van hernieuwbare energie (bv windmolenprojecten), die bij voorkeur coöperatief van aard zijn. Het windmolen-project in Olmen verdient navolging, maar we houden maximaal rekening met lawaai, slagschaduw en oppervlakte.
- We organiseren of faciliteren samenaankopen op het vlak van energie (zonnepanelen, batterijen,...).
- Sensibilisering voor rationeel energieverbruik.
- Op onze openbare gebouwen liggen reeds vele zonnepanelen, voor een totaal vermogen van meer dan 200.000 kWh. We onderzoeken verder waar er nog mogelijkheden zijn, met inbegrip van energiedelen.

Stimulering van **groene mobiliteit**

- stelselmatige uitbreiding van de oplaadpunten voor elektrische fietsen en auto's
- verdere uitbouw van fietsenstallingen en fietskluisen
- vergroening van het gemeentelijk wagenpark (gemeente speelt voorbeeldfunctie)

Het **project autodelen (Cambio)** is een groot succes. Dit zal verder worden uitgerold en ondersteund / uitgebreid naargelang de vraag. Autodelen wordt mee voorzien als alternatief voor parkings bij de nieuwbouw van appartementen, zonder dat dit de projectontwikkelaar ontslaat van zijn opdracht om op eigen terrein parking te voorzien voor gemotoriseerde vervoersmiddelen. Autodelen door private personen wordt aangemoedigd.

Binnen onze mooie groene gemeente verdient ook de landbouw zijn plaats. De gemeente speelt een stimulerende rol en bewaakt de juiste verhouding tussen landbouw en natuur, hoe moeilijk dit in de praktijk ook is.

- Diervriendelijkheid en respect voor de natuur moeten resulteren in een gezonder, eerlijker en correcter product.
- Landbouwers werken vaak in een moeilijke context om faire prijzen te krijgen voor faire producten. We onderzoeken of er een steunfonds of specifieke betoelaging kan ingesteld worden. Hierbij belonen we landbouwers die hun energieverbruik, watervverbruik, benodigde oppervlakte, kortom hun milieu-impact zo laag mogelijk houden. Ook steunen we landbouwers die naast de uitbating van hun landbouwbedrijf ook op andere vlakken een meerwaarde bieden (zoals de boerderij als recreatie, behoud van cultuurgewassen, bevordering samenwerking landbouwers met natuurbeschermers,...).
- We ondersteunen lokale initiatieven die de korte keten promoten, omdat deze de afstand tussen landbouwers en eindgebruikers verkorten.
- We willen biologische voeding een duwtje geven en meer kenbaar maken bij de brede bevolking. Daarom ondersteunen we initiatieven die de bio-landbouw bevorderen.

In het algemeen hanteren we een 'klimaatreflex' bij elk ruimtelijk project dat we aangaan. De vraag hoe natuur ingeschakeld kan worden als klimaatbuffer staat hierbij centraal. Zo wordt er bv een kaart opgesteld van de gewenste groen-blauwe dooradering van onze gemeente. We pakken dit op een gestructureerde manier aan, met aandacht voor de klimaatverandering, maar ook met respect voor eigendomsrechten.

Als overheid zien we toe op een goede infiltratie van het hemelwater en het tijdelijk bergen ervan. De natuurlijke opdracht van waterlopen, met name het afvoeren van water, moet gevrijwaard blijven door een degelijke ruiming en onderhoud. Op deze wijze werken we aan een globaal plan met gegarandeerde veilige oplossingen voor de totale waterhuishouding in Balen en Olmen.

Werkend Balen

We willen werk maken van een ondernemersvriendelijk Balen. We werken een strategisch commercieel plan voor Balen uit, samen met onze ondernemers. We zien hiervoor de oprichting van een gemeentelijke middenstandsraad als belangrijk instrument.

Er is reeds een **intense samenwerking met maatwerkbedrijven** (voornamelijk organisaties die werken met mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt ervaren, zoals De Sprong, De Biehal, Lidwina, Sjans,...). Dit bestendigen we in de toekomst.

Ons **ruimtelijke ordeningsbeleid** houdt rekening met de noden van de Balense handelaars. In de dorpscentra wordt de voorkeur gegeven aan detailhandel en een levendig handelscentrum. Het kernwinkelgebied wordt goed afgebakend gehouden. Leegstand wordt hierbij maximaal weggewerkt. We streven naar een afwisseling van handel, dienstverlening, publieke functies en kleine ambacht.

We nemen allerlei acties om de aanwezigheid van **kleinhandel en dagelijkse diensten** in Balen te stimuleren. Hier denken we bijvoorbeeld aan:

- lokale ondernemers betrekken bij het onthaalmoment van nieuwe inwoners, waar we een bedrijvengids kunnen overhandigen
- snelle behandeling van ondernemersvragen door de bevoegde ambtenaar
- horeca steunen met aantrekkelijke terrassen
- creatie van een Balens online platform voor e-commerce
- al het mogelijke doen om voldoende cashautomaten in onze gemeente te behouden

Startende ondernemers willen we ondersteuning bieden.

- We onderzoeken de mogelijke creatie van co-working spaces of van een echt bedrijventrum voor startende ondernemers.
- We faciliteren een mentorschap en netwerkmogelijkheden ten voordele van nieuwe ondernemers. Zo kunnen ervaren ondernemers startende ondernemers begeleiden en bijstaan, alsook eventueel een training of workshop verzorgen.

We putten alle wettelijke mogelijkheden uit om sociale dumpingpraktijken aan te pakken bij lokale overheidsopdrachten, onder meer door een clausele tegen sociale dumping toe te passen. Deze clausele verplicht deelnemende bedrijven om de wettelijk verplichte loon- en arbeidsvoorwaarden na te leven.

Communicatie met handelaars is voor ons van groot belang. Waar nodig organiseren we overleg op niveau van het gehucht om afspraken te maken (bv over wegenwerken).

Sociaal en zorgzaam Balen

We werken verder aan de bestrijding van de (kans) armoede. We betrekken de verenigingen die mensen in armoede ondersteunen en de lokale verenigingen waar armen het woord nemen bij het beleid. We wachten niet tot gezinnen de stap naar het OCMW zetten en een aanvraag tot hulp indienen. De Sociale Dienst van het OCMW gaat zelf proactief op zoek naar verdoken armoede en spoort sociale noden op. Wij kiezen voor een 'outreaching' manier van werken, waarbij wij inzetten op brugfiguren om als verbindingspersoon te fungeren tussen onze doelgroepen en de beschikbare diensten. Het opsporen van kinderarmoede is onze topprioriteit.

Het succesvolle REMI-project wordt bestendigd. Mensen nemen met REMI zelf het heft in handen onder begeleiding van een coach, zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. REMI maakt het mogelijk om op maat van elk individueel gezin te berekenen welk bedrag dit gezin nodig heeft om alle noodzakelijke uitgaven te doen. We zijn trots dat onze gemeente hier als voorbeeld dient voor gans Vlaanderen.

Wij werken volgens het principe van het proportioneel universalisme. Hiermee bedoelen we dat we maatregelen nemen die voor iedereen beschikbaar zijn, maar waarbij we extra oog hebben en inspanningen leveren voor de meest kwetsbaren. We denken hierbij bijvoorbeeld aan:

- We stimuleren en faciliteren waar mogelijk samenwerking met initiatieven zoals Mamadepot, waar (aanstaande en) jonge ouders aan een voordelig tarief terecht kunnen voor babyspullen.
- De succesvolle buurtrestaurants zetten we verder.
- Indien mogelijk stimuleren we de vestiging van een sociale kruidenier, zodat mensen in financiële moeilijkheden betaalbaar inkopen kunnen doen.

We zetten een wensboom op in de Kruierie, waarbij tijdens de kerstperiode burgers de kans krijgen om (een deel van) een cadeautje te kopen voor kinderen die in armoede opgroeien.

We bestendigen de Uitpas, waarbij zoveel mogelijk gezinnen kunnen genieten van culturele activiteiten aan een voordeeltarief.

De huidige constructieve samenwerking met de Seniorenraad wordt verder gezet. De nodige middelen worden hiervoor voorzien.

Het woon- en zorgaanbod voor onze senioren hebben we de voorbije jaren gevoelig uitgebreid en vernieuwd. We willen dit beleid verder zetten.

- Waar mogelijk willen we meer seniorenflats en seniorenwoningen bouwen in de diverse gehuchten. Woonboog is hiervoor onze partner. Want we wensen dat onze bejaarden zoveel mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving terecht kunnen.
- De vergrijzing en het groeiend aantal eenoudergezinnen noodzaakt dat woningen mee-evolueren met de wijzigende behoeften. Daarom willen wij een beleid uitbouwen dat tegemoet komt aan de uitdagingen die zich op dat vlak stellen. Zo willen we nieuwe vormen van wonen stimuleren, zoals gemeenschapswonen, kangoeroewonen en samenwonen voor alleenstaanden.
- We streven naar optimale dienstverlening in het rusthuis en de prijzen blijven binnen de perken.

De vereenzaming willen we aanpakken door huisbezoeken, buurtrestaurants,... Ook het veiligheidsgevoel van de Balense senior dient aangescherpt. De wijkagent is hiervoor het eerste aanspreekpunt en moet meer in het straatbeeld aanwezig zijn. De politie neemt initiatief om het lokale veiligheidsbeleid toe te lichten aan de seniorenorganisaties.

Aan de OCMW-site bouwen we **een ontmoetingscentrum voor onze (jong)senioren**. Dit centrum moet hét trefpunt worden waar (jong)senioren kunnen deelnemen aan georganiseerde activiteiten. Daarnaast zal het dienst doen als informatiecentrum voor allerlei zaken die (jong)senioren aanbelangen.

We garanderen een **maximale toegankelijkheid van de openbare ruimte voor onze ouderen, personen met een handicap, rolstoelgebruikers,...** In elk herinrichtingsproject wordt dit meegenomen en getoetst. Onze Raad voor Gehandicapten is hierbij onze partner.

Verder staan we garant voor het volgende:

- De Rolmobiel wordt behouden.
- Bij De Lijn wordt aangedrongen op uitbreiding van het aanbod van 'flexvervoer'.
- We onderschreven het Vlaamse actieplan 'toegankelijke haltes' en voeren dit uit. Hierbij worden zoveel mogelijk haltes zodanig uitgerust dat een minder mobiele reiziger gemakkelijk gebruik kan maken van het openbaar vervoer.

De voorbije jaren werd veel geïnvesteerd in sociale woningbouw. Wij willen de sociale woonprojecten van Woonboog verder zetten, waarbij we oog hebben voor een voldoende spreiding over de gehuchten. Ons streefdoel blijft dat 5% van het Balense woningbestand sociale woningen zijn.

We willen leegstand en verkrotting aanpakken.

Om hinderlijke vastgoedspeculatie te vermijden, zijn we voorstander van een belasting op speculatieve leegstand, waarbij we tegelijk rekening houden met een aantal correcties (zoals een uitzondering voor dorpsgenoten die in het rusthuis verblijven of die tijdelijk in het buitenland werkzaam zijn).

Balen is gelukkig een gemeente met vele jonge gezinnen. Om ook in de toekomst kwaliteitsvol onderwijs te kunnen bieden, moeten we waken over een **voldoende capaciteit van onze scholen. Op dit ogenblik is de bouw van een nieuwe school in Gerheide** volop aan de gang. Waar nodig en mogelijk zullen we ook in de andere gemeentescholen de capaciteit opdrijven door uitbreiding van de gebouwen.

De eerste levensjaren van kinderen zijn zeer belangrijk en bepalen sterk de rest van hun leven. Daarom investeren we in het behoud en uitbreiding van kwalitatief basisonderwijs, met extra aandacht voor het welzijn van onze kinderen. We leggen volgende klemtonen in ons **onderwijsbeleid** :

- Omdat de school een aangename omgeving moet zijn voor onze kinderen, zetten we waar mogelijk in op een verdere vergroening van de speelplaatsen.
- Betaalbaar onderwijs is belangrijk. We creëren een onderwijscheque om onze meest kwetsbare medeburgers financieel te ondersteunen.
- We besteden aandacht aan een brede school en gaan voor samenwerking met jeugdbewegingen en sportclubs.

- In de scholen wordt aandacht besteed aan het welbevinden van de leerlingen. We promoten KIVA-scholen, een preventief schoolbreed anti-pestprogramma voor versterking van de sociale veiligheid. We kiezen voor haalbaar huiswerk, parallel aan het stimuleren en inspireren van de leerlingen en hun talenten.
- Cultuur, milieubewustzijn, wereldburgerschap en een gezonde levensstijl maken onmiskenbaar deel uit van een hedendaags onderwijs.

We omarmen het nieuwe decreet over de buitenschoolse opvang en activiteiten, en streven naar meer kansen voor elk kind om deel te nemen aan vrije tijd en talentontwikkeling, in samenwerking met onderwijs en vrijetijdsector.

We willen zorgen voor kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvang voor elk kind:

- Voor de buitenschoolse opvang is Kikoen onze partner. Wij blijven de nodige middelen voorzien.
- Bedrijven die in kinderopvang voor baby's en peuters willen voorzien, zullen we belonen via investeringssubsidies.

We willen potentiële opvangaanbieders aantrekken en ondersteunen.

Om ouders ondersteuning te bieden op het vlak van opvoeding, gezondheid en ontwikkeling van hun kinderen hebben we in de regio Balen-Dessel-Mol-Retie het **Huis van het Kind** opgericht. Het lokale antenepunt in Balen zullen we blijvend ondersteunen en uitbouwen.

Personen met een handicap moeten volwaardig kunnen deelnemen aan het publieke leven.

- De Raad voor Gehandicapten is onze gesprekspartner, die we willen raadplegen bij elke herinrichting van de openbare ruimte.
- We blijven garant staan voor voldoende parkeerplaatsen voor personen met een handicap.
- Bij nieuwe sociale woningbouwprojecten houden we rekening met de mogelijkheid tot huisvesting van personen met een handicap.
- We stimuleren sociale contacten tussen personen met en zonder handicap. We geven subsidies aan verenigingen die inspanningen doen om personen met een handicap te betrekken bij vrijetijdsactiviteiten.

We gaan voluit voor een **gezond Balen**.

- We voeren acties voor de preventie van ziekten (zoals kanker), campagnes tegen roken (rookstop) en voor gezonde voeding. We zetten acties op in het kader van zelfmoordpreventie, valpreventie bij ouderen, het gratis gezondheidsplatform Bibopp, enzovoort.
- Psychologisch gezond zijn is net zo belangrijk. Acties zoals 'fit in je hoofd' krijgen onze aandacht.
- In het jachtige leven van vandaag verlangen velen naar rust. We stimuleren natuurbewering omdat bewezen is dat dit rustgevend werkt.
- We hebben specifieke aandacht voor een bereikbare en betaalbare psychologische hulp voor jongeren (den Travoo).
- We stimuleren bewegen en sporten, al dan niet op verwijzing. Een beurs voor sportclubs of een maand gratis sporten in september behoren tot de mogelijkheden.
- De gemeente ontwikkelt verder haar beleid ten aanzien van Balenaren met een verslavingsproblematiek (drugs en alcohol), dit in nauw overleg met andere actoren die expertise terzake hebben (stuurgroep LSAD).
- De werkgroep 'gezonde gemeente' (met artsen, verpleegkundigen, kinesisten, diëtisten en groepen die zich bezig houden met alle vormen van aangenamer en gezonder leven) wordt volmondig betrokken bij de uitstippeling van ons gezondheidsbeleid.
- Sporten en gezonde voeding gaan hand in hand. In samenwerking met lokale diëtisten wordt een gids uitgewerkt die iedereen meekrijgt wanneer hij zich inschrijft in een sportclub.

Wij willen niet alleen zorgzaam zijn voor onze eigen inwoners, **we kijken ook verder dan onze gemeentegrenzen**. Daarom nemen we volgende initiatieven:

- We besteden volle aandacht voor de Noord-Zuid-problematiek: ons streefdoel blijft om 0,7% van de gemeentelijke begroting hieraan te spenderen,
- We behouden de financiële ondersteuning van projecten, in nauwe samenwerking met Marbol.
- We besteden blijvende aandacht voor fair trade.
- Kunst van andere culturen wordt een plaats gegeven, waarbij de mensen uit andere culturen ook vol betrokken worden,
- Er wordt blijvend gewerkt aan de integratie van nieuwkomers

Vrije tijd in Balen

Balen is een gezellige plattelandsgemeente, waar het verenigingsleven nog sterk geworteld is. We willen dit verenigingsleven blijvend ondersteunen en stimuleren.

Balen kent heel wat culturele activiteiten. **De Kruierie moet hier het bruisende centrum blijven, samen met de pastorij van Olmen.**

Samen met de gebruikers, de Balense burgers en het personeel werd een masterplan voor de Kruierie uitgewerkt. Dit masterplan willen we uitvoeren.

- In een eerste fase zal het oude schoolgebouw, waar de bibliotheek gevestigd is, volledig gerenoveerd worden.
- Wanneer dit werk afgerond zal zijn, willen we werk maken van een tweede fase, waarbij het overige gedeelte van de Kruierie zal aangepast worden aan de geëvolueerde behoeften van de gebruikers.

Doelstelling is om de Kruierie volwaardig uit te bouwen als ontmoetings- en ontspanningscentrum, een toffe omgeving, waar alle leeftijdsgroepen zich ten volle kunnen ontplooiën.

De pastorij van Olmen werd de voorbije jaren verlevendigd en is intussen het bruisend hart geworden voor allerhande verenigingen. Het is een warme ontmoetingsplaats geworden waar mensen en verenigingen samenkomen. Dit willen we ook in de toekomst bestendigen.

Als gemeentebestuur moeten we een trekkersrol spelen om zoveel mogelijk dorpsgenoten te laten deelnemen aan cultuur. Cultuur moet voluit deel uitmaken van het dagelijkse leven van de Balenaar en Olmenaar. Daarnaast willen we lokaal artistiek talent opsporen en kansen geven zich te ontwikkelen.

Volgende initiatieven staan op ons programma:

- We wensen een intensere ondersteuning van KuBa en denken aan de uitbouw van werkateliers. Enkele kapellen (zoals Gerheide en Schoor) kunnen hiervoor dienen.
- Werken van Balense en Olmense kunstenaars willen we actief promoten.
- Promotie van de week van de amateurkunsten.
- We bestendigen de organisatie van de gekende muziekterrassen. We willen plaatselijke muziekgroepen en bands nog meer de mogelijkheid geven om hier op te treden voor het thuispubliek.
- We willen ook openluchtcinema en openluchttheater organiseren.

- Onze gemeentelijke bibliotheek wordt tot ver buiten onze gemeentegrenzen geroemd. We zullen verder investeren in dit pareltje en wensen tevens een uitbreiding van de dienstverlening met allerhande nieuw aanbod (zoals bijvoorbeeld een speelgoedbibliotheek.
- Ondersteuning van de muziekschool en tekenacademie.
- De gemeente zorgt er voor dat het werk van onze plaatselijke kunstenaars aanwezig is in de publieke ruimte en de natuur.
- Het gemeentelijke uitleenmateriaal wordt regelmatig nagekeken, hersteld, vernieuwd en waar nodig uitgebreid
- Het cultureel erfgoed en patrimonium wordt goed bewaard. We staan garant voor een correct behoud van de werkingstoelagen aan de Heemkundige Kringen.

Op **sportief vlak** werden de voorbije jaren heel wat investeringen gedaan aan de Bleukens (padelsterreinen, BMX-parcours, skatepark,...). Met het huidige bouwproject van de uitbreiding van de sporthal komen we tegemoet aan de vele noden van onze sportclubs. We blijven ook in de toekomst investeren in onze sportinfrastructuur (zowel in de Bleukens als in de Sportschuur van Olmen).

We blijven onze sportclubs ondersteunen, zowel logistiek als financieel.

Omdat sport en (fysieke en mentale) gezondheid duidelijk aan elkaar gelinkt zijn, zetten we verder in op volgende initiatieven:

- organisatie van het 'gezond bordje sport'
- campagnes om kinderen en jongeren tot lichaamsbeweging aan te zetten
- stimuleren van sport voor personen met een handicap (met beloning van de sportclubs die hier werk van maken)
- werk maken van sportinitiaties, sportshoppen, sportbonnen
- stimuleren van sporten in de vrije Balense natuur
- 'rust in je hoofd'-wandelingen in de natuur

De jongeren zijn de toekomst. Daarom willen we hen ten volle betrekken in het Balense gemeenschapsleven en luisteren naar hun ideeën, wensen en angsten.

- Balen kent vele jeugdverenigingen, die wij ten volle ondersteunen, zowel logistiek, administratief als financieel. De subsidiëring wordt op regelmatige basis aangepast aan de stijgende levensduurte.
- Daarnaast moet de gemeente zelf aan kinderen en jongeren voldoende ontspanningsaanbod bieden, zodat ook de niet-georganiseerde jeugd een gezellige vrije tijd kan doorbrengen. Onze focus ligt ook op hen die in het reguliere circuit minder goed mee kunnen.
- Er is al een goed functionerende jeugdraad, waarin alle jeugdverenigingen vertegenwoordigd zijn. Hier is het zaak om van de kinderen, de jongeren én van de leiding van de jeugdbeweging te horen waar de noden liggen om hun werking optimaal te kunnen doen.
- We richten een jongerenraad op, waar ook individuele niet-georganiseerde jongeren hun zegje kunnen doen over wat hen boeit of wat zij verwachten van de gemeente.
- Binnen het lager onderwijs kunnen we de (oudste) kinderen aanspreken en hen uitnodigen om te vragen wat zij leuk zouden vinden. Dit met de boodschap dat niet alles meteen haalbaar is. Op die manier leren kinderen politiek kennen, en de politiek leert meer over kinderen van vandaag. Dit kan leiden tot een echte kindergemeenteraad.
- Speelstraten en speelbossen worden mogelijk gemaakt.
- We blijven investeren in speelpleintjes doorheen de diverse gehuchten van onze gemeente.
- We zetten de succesvolle Kixs en Kuren verder, met een gevarieerd aanbod van vrijetijdsactiviteiten tijdens de schoolvakanties.
- Binnen de Kruierie willen we toffe activiteiten voor jongeren blijven organiseren (bv in de bib, filmvoorstellingen,...) en moet jong artistiek talent alle kansen krijgen.
- Er wordt verder geïnvesteerd in het jeugdcentrum Biesakker, dat hét ontmoetingscentrum zal zijn voor al wie zich jong voelt in Balen. Hierin richten we creatieve ruimtes in, alsook repetitieruimte voor jongeren die muziek en kunst willen maken. De buitenruimte rondom de Biesakker wordt, in samenspraak met de jongeren, verder ingericht tot een aantrekkelijke speel- en ontmoetingsruimte.

- We onderzoeken de mogelijkheid om een OverKop-huis in te richten of stimuleren samenwerking met andere gemeenten uit de buurt. Hier kunnen jongeren terecht als ze willen babbelen over kleine of grote zorgen.
- We maken afspraken met jeugdverenigingen, waarbij hun maatschappelijke inzet beloond wordt met tussenkomsten vanuit het gemeentebestuur (bv op het vlak van milieubewustzijn, gezondheid, organisatie van kampen,...).
- De jeugdlokalen van alle jeugdverenigingen worden ondersteund waar nodig. In Rosselaar bouwen we een nieuw chirolokaal. Ook in Olmen zullen we zorgen voor een vernieuwing van de jeugdinfrastructuur in de omgeving van de pastorie. Ook elders waar noden zijn zullen we ondersteunende initiatieven nemen.

Op toeristisch en recreatief vlak kent Balen heel wat troeven. Deze hebben we de voorbije jaren ten volle uitgespeeld via een wakker toeristisch beleid en dit willen we ook in de toekomst blijven doen. De vrijwilligers van de Balense VVV zijn hierbij onze gewaardeerde partners.

We denken aan volgende initiatieven:

- De verdere uitbouw en onderhoud van het fiets- en wandelknooppuntennetwerk
- Organisatie van wandelevenementen voor jong en oud (zoals Wellie Weg, het Pietjesparcours, de Hondenhalloween, Schatten van Vlieg, en allerhande thematische wandelingen)
- Verdere ontwikkeling van creatieve toeristische initiatieven (zoals Expeditie Buitengewoon)
- Verderzetting en nog verdere intensifiëring van de samenwerking met onze Balense lokale producenten (Tiejn & Taander)
- Organisatie van de jaarlijkse streekmarkt
- Integreren van kunst in het landschap
- Goed onderhoud van ons waardevol Balense patrimonium

Last but not least is er ons **natuur- en recreatiedomein Keiheuvel**. De voorbije jaren zorgden we er voor een heuse metamorfose. Er werd dan ook heel wat geïnvesteerd: vernieuwing van het zwembad, aanleg van een nieuwe adventure golf, vernieuwing van de wandelpaden in het domein, plaatsing van glamping tenten, totale renovatie van het administratief gedeelte aan de inkom, afbraak van de versleten frituur en uitbouw van de zomerbar, aanleg van een ruime

bezoekersparking, verkeersveilige herinrichting van de openbare wegenis voor het domein, permanente investeringen in speeltoestellen (waarvan enkele eyecatchers),...

Ook in de toekomst willen we dit domein verder uitbouwen, met o.m. de aanleg van een waterspray-park, een nieuw kassagebouw, de ontwikkeling van de zone van de vroegere manège en de uitbouw van een permanente horeca-gelegenheid, bij voorkeur in een samenwerkingsverband met een private partner. De toegang tot het domein blijft ook in de toekomst gratis.

De Keiheuvel vormt voor ons tevens het ideale decor voor opvallende events, die de toerist naar Balen lokken. Initiatieven zoals 'Keiheuvel wintert' zullen op regelmatige basis georganiseerd worden.

In 2025 bestaat het recreatiedomein 60 jaar. Dat willen we vieren met heel wat bijzondere activiteiten.

Nieuwkomers zijn welkom in Balen. Daarom ontvangen we hen op het gemeentehuis, om kennis te maken met de dienstverlening van de gemeente, met de bestuurders en met elkaar. We organiseren jaarlijkse een gemeentelijke babyborrel met alle ouders die dat jaar een kindje hebben gekregen. Voor elke pasgeborene wordt een boom geplant. Elke 2 jaar planten we geboortekloempen.

Initiatieven die onze inwoners laten ontmoeten met nieuwkomers (zoals straatfeesten, 'komen eten' of een buddy-project) worden gesteund en gestimuleerd

Warm Balen

Balen is **een warme en positieve gemeente** en dat willen we ook in de toekomst zo houden. We kennen een heel rijk verenigingsleven, met vele vrijwilligers die vele boeiende activiteiten organiseren. Dit moeten we koesteren. Daarom willen we dit verenigingsleven ook in de toekomst blijvend ondersteunen vanuit het gemeentebestuur. We ondersteunen vrijwilligers en recruteren actief nog meer mensen om vrijwilligerswerk te leveren.

Om de samenhang van onze gemeenschap te bevorderen, willen we stimulerend werken voor al wie het gemeenschapsleven hoog in het vaandel draagt. We denken aan:

- een systeem van buurtwerking, waarbij mensen elkaar helpen met klusjes
- waardering van de mantelzorgers, die vrijwillig bijstand verlenen aan onze zieken, gehandicapten en hulpbehoevenden, door hen maximaal te ontlasten
- stimulering van de talrijke Balense verbindingsactiviteiten zoals straatfeesten, wijkbarbecues, wijkkermissen, carnaval, muziekfestivals,... door middel van logistieke ondersteuning en door financiële tussenkomsten
- werken aan gemeenschapslokalen/-zalen in de gehuchtkernen, daar waar zich opportuniteiten voordoen (bv Olmen)
- ouders van schoolgaande kinderen via hun kinderen laten kennis maken met andere culturen (klasgenootjes)
- organisatie van een verenigingenbeurs
- gezelschapsspellen-dag
- koken voor elkaar

We willen onze gemeente besturen in een voortdurende dialoog met onze inwoners. We nodigen dan ook elke Balenaar uit om Balen 'mee te maken'.

- We willen via wijkbudgetten aan geëngageerde burgers middelen ter beschikking stellen om zelf mooie ideeën voor hun wijk tot uitvoering te brengen.
- We voorzien budgetten voor externe ondersteuning bij participatie-initiatieven.
- We ondersteunen de werking van adviesraden die de vertegenwoordigers van verenigingen samenbrengen om advies te geven over de domeinen die hen aanbelangen én om allerhande activiteiten te organiseren.

Een bruisend gemeenschapsleven is enkel mogelijk in een omgeving waar iedereen zich veilig en geborgen voelt. Daarom zetten we in op veiligheid en wensen wij een correcte politionele werking met bereikbare politiediensten. Waar nodig organiseren we informatieavonden en buurtvergaderingen. We ondersteunen buurtbemiddeling en buurtnetwerken. We geloven ook dat dit het beste antwoord is op vandalisme en op onrespectvolle omgang met onze publieke ruimte. Veiligheid is een recht van iedere burger!

Kwaliteitsvol Balens bestuur

We houden Balen financieel gezond, zonder de belastingen te verhogen.

We staan in voor een sterke gemeentelijke overheid, met een excellente en efficiënte dienstverlening door onze gemeentelijke administratie, met duidelijk taalgebruik.

We zetten in op digitale dienstverlening, maar wensen geen digitale kloof te creëren. Dat betekent dat de fysieke dienstverlening altijd gegarandeerd blijft.

Maximale toegankelijkheid van onze openbare gebouwen, ook voor rolstoelgebruikers, ouderen,...

Eigentijdse communicatie met de burger, met de modernste middelen zoals de app voor Balen die in september gelanceerd wordt.